

HORDALAND TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 09.08.2023 i Hordaland tingrett,
Sak nr.: 22-190234TVI-THOD/TVIS
Dommer: Tingrettsdommer Anne Horn
Saken gjelder: Krav om stansing

Ostereidet Fus Barnehage AS

Sundve Fus Barnehage AS

Espira Stongafjellet AS

Sandven Fus Barnehage AS

Espira Marthahaugen AS

Sauafjellet Fus Barnehage AS

Norlandia Skogstunet Barnehage AS

Espira Kuventræ AS

Bekkjarvik Maritime Fus Barnehage AS

Hjellemarka Fus Barnehage AS

Norlandia Svanevågen Gårds og Friluftsbarnhage AS

Sjøliv Fus Barnehage AS

Søre Neset Fus Barnehage AS

Bakarvågen Fus Barnehage AS

Espira Ulvenvatnet AS
Skorvane Fus Barnehage AS
Leiknes Fus Barnehage AS
Storebø Fus Barnehage AS
Havhesten Fus Barnehage AS
Lykketrollet Fus Barnehage AS
Norlandia Kårtveitpollen Barnehage AS
Norlandia Naustvika Barnehage AS
Norlandia Ulven Barnehage AS

Prosessfullmektiger for samtlige saksøkere:

Advokat Morten Steenstrup
Advokat Nils-Henrik Pettersson
Rettslig medhjelper, advokatfullmektig Saida Begum
Rettslig medhjelper, advokat Therese Kristiansen

mot

Askøy kommune v/ordføreren	Advokat Anette Olsen Advokat Øyvind Renslo
Øygarden kommune v/ordføreren	Advokat Trine Marlen Wang Øren
Alver kommune v/ordføreren	Advokat Jarle Landås
Voss kommune v/ordføreren	Advokat Anette Olsen Advokat Øyvind Renslo
Bjørnafjorden kommune v/Ordføreren	Advokat Anette Olsen Advokat Øyvind Renslo
Austevoll kommune v/ordføreren	Advokat Anette Olsen Advokat Øyvind Renslo
Kvam kommune v/ordføreren	Egen

KJENNELSE

Saken gjelder krav om stansing av søksmål.

Sakens bakgrunn

Ved stevning av 31. desember 2022 har saksøkerne reist sak mot de saksøkte vedrørende gyldigheten av vedtak om tilskudd til private barnehager for 2020, 2021 og 2022.

I stevningen er det vist til sak reist 21. desember 2022 for Oslo som også gjelder gyldigheten av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager i samme tidsrom. Saken for Oslo tingrett gjelder samme tvistetema som nærværende sak, men er begrenset til Oslo kommune, Bergen kommune, Drammen kommune og Malvik kommune, samt Staten ved Kunnskapsdepartementet. Saksøkerne har tatt ut søksmål for en rekke andre tingretter fordi søksmålet ved Oslo tingrett ellers ville blitt omfattende.

Saksøkerne har gjort gjeldende at vilkårene for å stanse nærværende sak i påvente av rettskraftig avgjørelse fra Oslo tingrett er oppfylt, jf. tvisteloven § 16-18 første og andre ledd.

De saksøkte, med unntak av Kvam kommune, har sagt seg enige i at vilkårene for stansing etter tvisteloven § 16-18 er oppfylt. Kvam kommune har fått utsatt frist for bemerkninger, uten at retten har mottatt uttalelse.

Partene er uenige om stansingsperiodens varighet.

Askøy, Voss, Bjørnafjorden og Austevoll kommuner har anført at saken ikke bør stanses frem til rettskraftig avgjørelse, men frem til fire måneder etter Oslo tingretts dom. Disse saksøkte har anført at en slik stansingsperiode best ivaretar selskapenes behov for å gjøre forsvarlige vurderinger av sin egen rettsstilling.

Videre er det anført at grunnlaget for tingretten sin vurdering av varigheten på stansing vil være vesentlig bedre opplyst når avgjørelsen fra Oslo tingrett foreligger. Det er vist til kjennelser i tilsvarende sak fra Trøndelag tingrett, Romerike og Glåmdal tingrett, Follo og Nordre Østfold tingrett, Søndre Østfold tingrett, Helgeland tingrett, Vestre Innlandet tingrett, Haugaland og Sunnhordland tingrett, samt Agder lagmannsrett. Fra sist nevnte avgjørelse er det fremhevet at retten har vektlagt selskapenes behov for å kunne foreta prosesshandlinger etter dom fra Oslo tingrett foreligger, samt at kravene omfatter forsinkelsesrenter, som vil kunne påløpe i svært mange år før sakene er rettskraftig avgjort.

Rettenns merknader

Retten er kommet til at det foreligger tungtveiende grunner for å stanse nærværende sak, jf. tvisteloven § 16-18 annet ledd.

Ved vurderingen har retten vektlagt at utfallet av søksmålet mot staten som behandles ved Oslo tingrett, ventelig vil få stor betydning for denne saken. Selv om partene er andre i saken for Oslo tingrett og tvisteloven § 16-18 første ledd ikke er anvendelig fordi avgjørelsen ikke vil få positive rettskraftsvirkninger, jf. Rt- 2013-1658, må sammenhengen mellom sakene tillegges stor vekt. Retten viser til uttalelser i kjennelse fra Agder lagmannsrett av 22. mai 2023, LA-23-059389ASK-ALAG. På denne bakgrunn har retten vurdert at nærværende sak vil kunne behandles hurtigere, på et mer forsvarlig grunnlag og mer kostnadseffektivt dersom avgjørelse fra Oslo tingrett foreligger ved behandling av saken, og det er tillagt stor vekt. Videre er det tillagt betydelig vekt at det ikke er reist innvendinger til at saken stanses, og at alle de saksøkte med et unntak, har vært enige om stansing.

Partene er uenige om hvor lenge saken skal stanses. Saksøkerne har begjært at saken stanses fram til søksmålet for Oslo tingretts i sak 22-185937TVI-TOSL/07 er rettskraftig avgjort, noe som retten legger til grunn vil kunne ta lang tid, opp til ett par år. De saksøkte krever at stansingsperioden skal begrenses til 4 måneder etter avgjørelse i saken fra Oslo tingrett foreligger.

Retten legger er kommet til at det ikke foreligger tungtveiende grunner til å fastsette så lang stansingsperiode som stansing til rettskraftig avgjørelse i Oslo tingretts i sak 22-185937TVI-TOSL/07 foreligger. Ved vurderingen av stansingsperiodens lengde har retten vektlagt at dommen fra Oslo tingrett og partenes argumentasjon i prosesshandlinger ved evt. anke, vil ha betydning for om nærværende sak fortsatt skal være stanset. Videre er det vektlagt at stansing frem til rettskraftig avgjørelse foreligger ventelig vil ta lang tid, og at saksøkernes økonomiske krav mot kommunene blant annet omfatter forsinkelsesrenter som vil kunne øke i stansingsperioden. På det nåværende tidspunkt er det vanskelig å forutse hvilke prosessøkonomiske hensyn som eventuelt vil tilsi stansing etter at dom i Oslo tingretts i sak 22-185937TVI-TOSL/07 foreligger.

Retten fastsetter at stansingsperioden i nærværende sak skal fastsettes til 4 måneder etter at det foreligger dom i Oslo tingretts i sak 22-185937TVI-TOSL/07.

SLUTNING

1. Saken stanses inntil 4 – fire – måneder etter at det er avsagt dom av Oslo tingrett i sak nr. 22-185937TVI-TOSL/07.

Retten hevet

Anne Horn

Veiledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

Dokument i samsvar med original.

*Berit Jensen
saksbehandler*

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar sannsynlighetsovervekt for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.